

Zadeva C-512/03

J. E. J. Blanckaert

proti

Inspecteur van de Belastingdienst/Particulieren/Ondernemingen buitenland te Heerlen

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Gerechtshof te 's-Hertogenbosch)

„Neposredna obdavčitev – Davek na dohodke od prihrankov in naložb – Davčni sporazum – Znižanja davka, pridržana samo za zavarovance v nacionalnem sistemu socialne varnosti“

Povzetek sodbe

Prosti pretok kapitala – Omejitve – Davek na dohodke od prihrankov in naložb – Nacionalna zakonodaja, ki upravičenost do znižanja davka iz naslova socialnih zavarovanj priznava samo davčnim zavezancem rezidentom, ki so vključeni v nacionalni sistem socialne varnosti – Dopustnost

(člena 56 ES in 58 ES)

Člena 56 ES in 58 ES je treba razlagati tako, da ne nasprotujeta zakonodaji države članice, na podlagi katere davčni zavezanec nerezident, ki prejema dohodke v tej državi samo iz prihrankov in naložb in ki ni zavarovan po sistemu socialne varnosti te države članice, ni upravičen do znižanj davka na račun socialnih zavarovanj, medtem ko je davčni zavezanec rezident, ki je zavarovan po tem sistemu socialne varnosti, upravičen do teh znižanj pri obračunu obdavčljivega dohodka, čeprav prejema samo dohodke te vrste in ne plačuje prispevkov za socialno varnost.

Čeprav taka zakonodaja lahko ovira prosti pretok kapitala, s tem da manj ugodna davčna obravnava nerezidentov slednje lahko odvrne od tega, da imajo v tej državi članici naložbe, ki jim zagotavljajo dohodke, za katere se šteje, da izvirajo iz prihrankov in naložb, pa jo je glede na člen 58(1)(a) ES mogoče upravičiti z razliko v objektivnem položaju med osebo, ki je zavarovana po nacionalnem sistemu socialne varnosti, in osebo, ki to ni.

Ker poleg tega pravo Skupnosti ne posega v pristojnosti držav članic, da same urejajo svoje sisteme socialne varnosti, je, ob tem da na ravni Skupnosti ni usklajevanja, zakonodaja zadevne države članice tista, ki določa krog zavarovanih oseb in stopnjo prispevkov, ki so jih osebe, zavarovane v nacionalnem sistemu socialne varnosti, zavezane plačevati, in tudi pripadajoča znižanja. Dalje iz notranje logike takšnega sistema izhaja, da upravičenje do znižanj prispevkov pridržijo samo za osebe, ki so jih dolžne plačevati, to je za osebe, ki so zavarovane po tem sistemu.

(Glej točke 39, od 49 do 51 in izrek.)

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 8. septembra 2005(*)

„Neposredna obdavčitev – Davek na dohodke od prihrankov in naložb – Davčni sporazum – Znižanja davka, pridržana samo za zavarovance v nacionalnem sistemu socialne varnosti“

V zadevi C-512/03,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo
Gerechtshof te 's-Hertogenbosch (Nizozemska) z odločbo z dne 4. decembra 2003, ki je na
Sodišče prispela 8. decembra 2003, v postopku

J. E. J. Blanckaert

proti

Inspecteur van de Belastingdienst/Particulieren/Ondernemingen buitenland te Heerlen,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi K. Lenaerts (poročevalec), predsednik četrtga senata, v vlogi predsednika prvega
senata, N. Colneric, sodnica, K. Schieman, E. Juhász in M. Ilešić, sodniki,

generalna pravobranilka: C. Stix-Hackl,

sodna tajnica: L. Hewlett, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 17. marca 2005,

na podlagi pisnih stališč, ki so jih predložili:

- za J. E. J. Blanckaerta P. J. de Graaf, svetovalec,
- za nizozemsko vlado H. G. Sevenster in C. ten Dam, zastopnici,
- za nemško vlado A. Tiemann in W.-D. Plessing, zastopnika,
- za Komisijo Evropskih skupnosti R. Lyal in A. Weimar, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 12. maja 2005

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na vprašanje o tem, ali pravo Skupnosti nasprotuje nacionalni ureditvi, po kateri je znižanje davka na račun socialnih zavarovanj pridržano za zavarovance nacionalnega sistema socialne varnosti v primeru, ko znižanj prispevkov, odobrenih po tem sistemu, ni mogoče v celoti poravnati z zapadlimi socialnimi prispevki.

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med J. E. J. Blanckaertom in l'Inspecteur van de Belastingdienst/Particulieren/Ondernemingen buitenland te Heerlen zaradi tega, ker je zadnji zavrnil odobritev znižanje davka na račun socialnih zavarovanj.

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

3 Člen 56(1) ES določa:

„V okviru določb tega poglavja so prepovedane vse omejitve pretoka kapitala med državami članicami ter med državami članicami in tretjimi državami.“

4 Člen 58(1) ES določa:

„Določbe člena 56 ne posegajo v pravice držav članic, da:

a) uporabljajo ustrezne predpise svojega davčnega prava, v katerih so različno obravnavani davčni zavezanci, ki niso v enakem položaju glede na prebivališče ali kraj, v katerem je naložen njihov kapital;

b) sprejmejo vse potrebne ukrepe za preprečevanje kršitev nacionalnih zakonov in drugih predpisov, zlasti na področju obdavčitve [...]“

5 Člen 58(3) ES določa:

„Ukrepi in postopki iz odstavkov 1 in 2 ne smejo biti sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikritega omejevanja prostega pretoka kapitala in plačil iz člena 56.“

6 Člen 13(1) Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti (UL L 149, str. 2), spremenjene z Uredbo Sveta (ES) št. 1606/98 z dne 29. junija 1998 (UL L 209, str. 1, v nadaljevanju: Uredba št. 1408/71), določa, da se za osebe, ki so zaposlene in samozaposlene, uporablja zakonodaja samo ene države članice.

7 Skladno s členom 13(2)(a) in (b) omenjene uredbe za delavca, zaposlenega na ozemlju ene države članice, velja zakonodaja te države, tudi če stalno prebiva na ozemlju druge države članice.

Nacionalna ureditev

Ureditev na področju socialnih zavarovanj

8 Zadevna socialna zavarovanja v postopku v glavni stvari urejajo splošni zakon o starostnem zavarovanju (Algemene Ouderdomswet), splošni zakon o splošnem zavarovanju preživelih (Algemene Nabestaandenwet) in splošni zakon o splošnem zavarovanju za posebne zdravstvene stroške (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten). Skladno z določbami teh treh zakonov socialnega zavarovanja so zavarovanci rezidenti Nizozemske in nerezidenti, ki so zavezani k plačilu davka na dohodke iz razloga zaposlitve v tej državi članici.

9 Člen 12(1) odredbe o razširitvi in omejitvi kroga zavarovancev v socialnem zavarovanju (Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen) z dne 24. decembra 1998 določa, da so rezidenti Nizozemske, ki opravljajo poklicno dejavnost v drugi državi članici, zavarovani v sistemu socialne varnosti v tej drugi državi.

10 Skladno s 7lenom 6 zakona o financiranju socialne varnosti (Wet financiering volksverzekeringen, v nadaljevanju: WFV) je zavarovanec zavezan pla7evati prispevke za socialno varnost.

11 7len 8 WFV dolo7a, da se prispevki dolo7ajo glede na obdav7ljiv dohodek iz zaposlitve in iz lastniškega stanovanja zavarovanca. Prispevki pomenijo odstotek od tega dohodka. Tako dobljeni znesek se skladno s 7lenom 10 navedenega zakona zni7a z zni7anjem prispevkov na ra7un razli7nih socialnih zavarovanj, navedenih v prvem stavku to7ke 8 te sodbe (v nadaljevanju: zni7anje prispevkov na ra7un socialnih zavarovanj).

Dav7na ureditev

12 Skladno s prvim odstavkom 7lena 2.1 zakona o davku na dohodek iz leta 2001 (Wet op de inkomstenbelasting 2001, v nadaljevanju: zakon IB) so dav7ni zavezanci za davek na dohodek fizi7ne osebe, ki prebivajo na Nizozemskem (zavezanci rezidenti), in tiste osebe, ki ne prebivajo v tej dr7zavi 7lanici, vendar tam prejema7o dohodke (zavezanci nerezidenti).

13 7len 2.3 zakona IB dolo7a, da se z davkom na dohodek obdav7ijo naslednji dohodki, ki jih je prejel zavezanec v koledarskem letu:

a) obdav7ljivi dohodki iz dela ali iz lastniškega stanovanja;

b) obdav7ljivi dohodki, ki izhajajo iz prete7nega dele7a v dru7bi, in

c) obdav7ljivi dohodki iz prihrankov in nalo7b.

14 Skladno s 7lenom 5.2. zakona IB so dohodki iz prihrankov in nalo7b zakonsko dolo7eni na 4 % povpre7ne vrednosti lastni7tva, zmanj7ani za vrednost dolgov na za7etku in na koncu koledarskega leta, 7e to povpre7je prese7e vrednost kapitala, opro77enega davka. Vrednost oprostitve se je v trenutku nastanka dejstev zvi7ala na 17.600 evrov, njen namen pa je manj7e var7evalce oprostiti pla7ila davka na dohodke iz prihrankov in nalo7b.

15 Davek na dohodek ter socialne prispevke pobira nizozemska dav7na uprava.

16 Dav7ni zavezanci rezidenti so upravi7eni do ugodnosti pri oprostitvi davka na kapital in razli7nih zni7anjih davka pri davku na dohodek. 7e so zavarovani po nizozemskem sistemu socialne varnosti, lahko zahtevajo tudi zni7anje prispevkov na ra7un socialnih zavarovanj.

17 7len 2.7(2) zakona IB dolo7a, da 7e je dav7ni zavezanec dol7an pla7evati prispevke socialnih zavarovanj in 7e zni7anj teh prispevkov ni mogo7e v celoti poravnati z zapadlimi prispevki, se znesek davka na dohodke zni7a vse do tega neodbitnega dela. Zni7anja prispevkov na ra7un socialnih zavarovanj se tako lahko preoblikujejo v zni7anja davka.

18 Dav7ni zavezanci nerezidenti niso upravi7eni niti do oprostitve davka na kapital niti do dav7nih zni7anj davka na dohodek. Do zni7anj prispevkov na ra7un socialnih zavarovanj so upravi7eni le, 7e so zavarovani v nizozemskem sistemu socialne varnosti.

19 Dav7ni zavezanci nerezidenti, ki imajo na Nizozemskem dohodke samo iz prihrankov in nalo7b, niso zavarovani v nizozemskem sistemu socialne varnosti in v nasprotju z dav7nimi zavezanci rezidenti, ki imajo take dohodke, niso upravi7eni do zni7anj davka na ra7un socialnih zavarovanj.

20 Skladno s 7lenom 2.5 zakona IB lahko dav7ni zavezanci nerezidenti izberejo, da so

izena?eni z dav?nimi zavezanci rezidenti. Odlo?itev za to možnost pomeni, da so ti dav?ni zavezanci upravi?eni do oprostitve davka na kapital in do znižanj davka pri davku na dohodek, ne da bi smeli zahtevati tudi znižanja davka na ra?un socialnih zavarovanj, ?e na Nizozemskem pridobivajo le dohodke iz prihrankov in naložb, in da je njihov svetovni dohodek obdav?en na Nizozemskem.

Sporazum o izogibanju dvojnega obdav?evanja

21 ?len 25(3) Sporazuma o izogibanju dvojnega obdav?evanja, podpisanega 19. oktobra 1970 med vlado Kraljevine Belgije in vlado Kraljevine Nizozemske (*Tractatenblad* 1970, str. 192), s splošnimi izrazi dolo?a, da „so fizi?ne osebe, ki so rezidenti ene države, upravi?ene do osebnih olajšav, drugih olajšav in znižanj v drugi državi, ki jih ta druga država priznava svojim rezidentom na podlagi njihovih osebnih okoliš?in ali družinskih obveznosti“.

22 Odredba državnega sekretarja za finance z dne 21. februarja 2002 dolo?a, da se pri obra?unavanju davka na prihranke in naložbe dav?nih zavezancev nerezidentov, ki živijo v Belgiji, upoštevajo oprostitve davka na kapital in znižanja davka pri davku na dohodek. Nasprotno pa se tem dav?nim zavezancem ne odobri nobeno znižanje davka na ra?un socialnih zavarovanj.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odlo?anje

23 J. E. J. Blanckaert je belgijski državljan, ki prebiva v Belgiji. Z ženo sta lastnika po?itniške hiše na Nizozemskem. Ta hiša mu prinaša dohodke iz prihrankov in naložb v smislu ?lena 2.3 zakona IB.

24 J. E. J. Blanckaert na Nizozemskem pridobi manj kot 90 % svojih dohodkov. Edini obdav?ljivi dohodki, ki jih tam prejme, so dohodki, ki izhajajo iz po?itniške hiše. Vendar ni izbral izena?itve z dav?nimi zavezanci rezidenti v smislu ?lena 2.5 zakona IB.

25 Ker ni zavarovan v nizozemskem sistemu socialne varnosti, posledično na Nizozemskem ni zavezan k pla?evanju prispevkov za socialno varnost.

26 Leta 2001 so nizozemske dav?ne oblasti dolo?ile, da je J. E. J. Blanckaert dolžan pla?ati davek zaradi obdav?ljivih dohodkov iz prihrankov in naložb. Ob uporabi dolo?b Sporazuma o izogibanju dvojnega obdav?evanja z dne 19. oktobra 1970 se je pri obra?unavanju davka upoštevala oprostitve davka na kapital in znižanja davka pri davku na dohodke. Ni pa mu bilo priznано nobeno znižanje davka na ra?un socialnih zavarovanj.

27 J. E. J. Blanckaert je vložil ugovor zoper odlo?bo o odmeri davka za leto 2001 proti toženi stranki v postopku v glavni stvari. Ker je bil ugovor zavrnilen, je J. E. J. Blanckaert proti tej odlo?itvi vložil pritožbo na Gerechtshof te 's-Hertogenbosch.

28 Glede na to, da Pogodba ES in sodna praksa Sodiš?a ne dajeta jasnega odgovora na vprašanja, ki so se pojavila v sporu, o katerem Gerechtshof te 's-Hertogenbosch odlo?a, je to sodiš?e prekinilo odlo?anje in Sodiš?u v predhodno odlo?anje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali ima dav?ni zavezanec nerezident s stalnim prebivališ?em v drugi državi ?lanici, ki na Nizozemskem ne prejema dohodkov iz dela, ampak samo dohodke iz prihrankov in naložb, in ki posledično ni zavezan k pla?ilu in tudi ne pla?uje prispevkov za socialno varnost v nizozemska socialna zavarovanja, na podlagi prava ES pri obra?unavanju njegovega obdav?ljivega dohodka iz prihrankov in naložb pravico, da mu Nizozemska odobri znižanja davka na ra?un socialnih zavarovanj (znižanje davka na ra?un splošnega starostnega zavarovanja, splošnega zavarovanja za preživele in splošnega zavarovanja za posebne zdravstvene stroške), ?e ima dav?ni

zavezanec rezident pravico do teh znižanj davka pri obračunavanju svojega dohodka iz prihrankov in naložb, ker je zavarovan v sistemu nizozemskih socialnih zavarovanj in je iz tega naslova zavezan k plačevanju socialnih prispevkov, čeprav na Nizozemskem ne prejema nikakršnega dohodka iz zaposlitve, ampak samo iz prihrankov in naložb, in zato tudi ne plačuje socialnih prispevkov v nizozemska socialna zavarovanja?

2. Pri odgovoru na prvo vprašanje, ali je upoštevno, da zadevni davčni zavezanec nerezident pridobi manj kot 90 % dohodka gospodinjstva na Nizozemskem? Natančneje:

a) Ali se test Schumacker (sodba z dne 14. februarja 1995 v zadevi Schumacker, C-279/93, Recueil, str. I-225) uporablja za rezidente in nerezidente zgolj za subjektivne oziroma osebne davčne vidike, kot je pravica do osebnih ali na družino vezanih davčnih olajšav, ali se uporabi tudi za davčne vidike, ki so objektivni oziroma niso vezani na osebo, kot je na primer davčna stopnja?

b) Ali lahko država članica pri odločanju o tem, ali naj nerezidenta obravnava kot rezidenta, uporabi kvantitativno pravilo (kot je pravilo 90 %), čeprav to pravilo ne zagotavlja odprave diskriminacije?

3. Ali je pravica izbire, določena v členu 2.5 zakona IB, učinkovito postopkovno sredstvo, ki zagotavlja, da lahko zadevna stranka uporabi s Pogodbo ES zagotovljene pravice, ki izključujejo vse oblike diskriminacije?

Ob pritrdilnem odgovoru na to vprašanje, ali ta ureditev pomeni tudi ustrezno sredstvo, ko zadevna stranka prejema samo dohodek iz prihrankov in naložb, medtem ko [...] ji pravica do izbire ne more koristiti?"

Vprašanja za predhodno odločanje

29 Vprašanja, ki jih je postavilo predložitveno sodišče, ne omenjajo nobene posebne določbe prava Skupnosti. Sklicujejo se na „pravo Skupnosti“ na splošno in na „pravice [...], kot so zagotovljene s pogodbo ES“.

30 Vendar iz besedila teh vprašanj, branih skupaj z obrazložitvijo predložitvene odločbe, jasno izhaja, da se veljajo za razlago členov 56 ES in 58 ES. Predložitveno sodišče v navedeni obrazložitvi pravzaprav opozarja, da te določbe „prepovedujejo vse omejitve pretoka kapitala med državami članicami in vključujejo prepoved diskriminatornih omejitev“. To sodišče poudarja, da se lahko te določbe uporabljajo tudi za naložbo v nepremičnino, ki jo je opravila tožena stranka v postopku v glavni stvari.

Prvo vprašanje

31 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člena 56 ES in 58 ES razlagati tako, da nasprotujeta nacionalni ureditvi, kot je ta v postopku v glavni stvari, ki zavrača ugodnost znižanja davka na račun socialnih zavarovanj osebi, ki stalno prebiva v Belgiji in ni zavarovana v nizozemskem sistemu socialne varnosti ter ima na Nizozemskem obdavčljiv dohodek samo iz prihrankov in naložb, medtem ko je oseba, ki prebiva v tej državi članici in je zavarovana v omenjenem sistemu ter prejema dohodke iste vrste, upravičena do teh znižanj, čeprav ne plačuje prispevkov za socialno varnost, ker nima dohodkov iz zaposlitve ali lastniškega stanovanja.

32 J. E. J. Blanckaert trdi, da je posledica sporne ureditve v postopku v glavni stvari neupravičeno razlikovanje med obravnavanjem rezidentov in nerezidentov. Dejansko je položaj rezidenta na Nizozemskem, ki prejema samo dohodek iz prihrankov in naložb in ki ne plačuje

prispevkov za socialno varnost, enak položaju nerezidenta, ki na Nizozemskem prav tako prejema samo dohodek iz prihrankov in naložb in ki ne plačuje prispevkov v nizozemskem sistemu socialne varnosti.

33 Nemška in nizozemska vlada ter Komisija trdijo, da se za ugodnost, do katere so upravičeni rezidenti, uporablja pravo socialne varnosti. Menijo, da je med položajem davčnega zavezanca nerezidenta z dohodki izključno iz prihrankov in naložb, kot je J. E. J. Blanckaert, ki ni zavarovan po nizozemskem sistemu socialne varnosti in torej ni zavezan plačevati prispevkov v tem sistemu, in položajem davčnega zavezanca rezidenta z dohodki iste vrste, ki je zavarovan po nizozemskem sistemu socialne varnosti in je zaradi tega na celoma zavezan plačevati takšne prispevke, objektivna razlika. Ta razlika v položajih upravičuje razliko v obravnavanju teh dveh skupin davčnih zavezancev.

34 Ob tem pogledu je pomembno opozoriti, da je J. E. J. Blanckaert, ki stalno prebiva v Belgiji, vlagal v nepremičnino na Nizozemskem. Skladno s členoma 2.3 in 5.2 zakona IB mu ta naložba prinaša fiktivni dohodek, ki je obdavčljiv na Nizozemskem kot dohodek iz prihrankov in naložb.

35 Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da pretok kapitala v smislu člena 56 ES vključuje transakcije, s katerimi nerezidenti opravijo naložbe v nepremičnine na ozemlju države članice (glej sodbe z dne 16. marca v zadevi Trummer in Mayer, C-222/97, Recueil, str. I-1661, točka 21; z dne 11. januarja 2001 v zadevi Stefan, C-464/98, Recueil, str. I-173, točka 5, in z dne 5. marca 2002 v zadevi Reisch in drugi, C-515/99, od C-519/99 do C-524/99 in od C-526/99 do C-540/99, Recueil, str. I-2157, točka 30).

36 Preučiti je torej treba, ali zadevna nacionalna ureditev v postopku v glavni stvari vključuje omejitev pretoka kapitala med državami članicami s tem, da omejevalno učinkuje na osebe, ki stalno prebivajo v državi članici, ki ni Nizozemska, in želijo vlagati v nepremičnine v tej državi.

37 Skladno s členom 2.7(2) zakona IB je znižanje prispevkov na račun socialnih zavarovanj, ki se glede na okoliščine primera odbijejo od davka na dohodek v zadevnem letu – katerega del je dohodek iz naložb v nepremičnine –, dovoljeno samo davčnim zavezancem, ki so zavarovani v nizozemskem sistemu socialne varnosti.

38 Merilo zavarovanja, ki ga je izbrala nizozemska zakonodaja, daje v večini primerov prednost davčnim zavezancem te države članice. Dejansko so davčni zavezanci, ki niso zavarovani v tem sistemu, najpogosteje nerezidenti.

39 Manj ugodno davčno obravnavanje nerezidentov bi lahko te odvrnilo od vlaganja v nepremičnine na Nizozemskem. Ta zakonodaja je torej taka, da omejuje prosti pretok kapitala.

40 Vendarle je treba preučiti, ali lahko določbe Pogodbe upravičijo tako omejitev prostega pretoka kapitala.

41 Ob tem je pomembno opozoriti, da v smislu člena 58(1)(a) ES „določbe člena 56 ne posegajo v pravice držav članic, da [...] uporabljajo ustrezne predpise svojega davčnega prava, v katerih so različno obravnavani davčni zavezanci, ki niso v enakem položaju glede na prebivališče ali kraj [...]“.

42 Kljub temu pa je treba razlikovati med različnim obravnavanjem, dovoljenim na podlagi člena 58(1)(a) ES, in arbitrarno diskriminacijo, ki je prepovedana v tretjem odstavku istega člena. Sicer iz sodne prakse izhaja, da bi bilo nacionalno ureditev, kot je ta v postopku v glavni stvari, mogoče šteti za združljivo z določbami Pogodbe o prostem pretoku kapitala, če se različno obravnavanje uporablja v položajih, ki niso objektivno primerljivi ali ki so upravičeni z višjimi razlogi

v javnem interesu (sodbi z dne 6. junija 2000 v zadevi Verkooijen, C-35/98, Recueil, str. I-4071, točka 43, in z dne 7. septembra 2004 v zadevi Manninen, C-319/02, ZOdl., str. I-7477, točki 28 in 29).

43 Postavlja se torej vprašanje, ali obstaja pri odobritvi znižanj davka na račun socialnih zavarovanj objektivna razlika med položajem nerezidenta, kot je J. E. J. Blanckaert, in rezidenta, ki tako kot tožeča stranka v postopku v glavni stvari na Nizozemskem prejema samo dohodke iz prihrankov in naložb.

44 Najprej je treba ugotoviti, da za davčnega zavezanca, ki prejema obdavčljiv dohodek na Nizozemskem, znižanje davka, ki ga lahko zahteva, šteje kot tako samo, če znižanja prispevkov na račun socialnih zavarovanj ni mogoče v celoti poravnati z zapadlimi prispevki za socialno zavarovanje.

45 Čeprav nacionalna ureditev, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, z davčnega vidika postavlja zlasti nerezidente v slabši položaj, je odobritev znižanja prispevkov na račun socialnih zavarovanj neposredno in izključno povezana s tem, ali je zadevni davčni zavezanec zavarovan v nizozemskem sistemu socialne varnosti. Dejansko so tako rezidenti kot nerezidenti, ki so zavarovani po tem sistemu, upravičeni do teh znižanj, medtem ko rezidenti in nerezidenti, ki niso zavarovani po tem sistemu, do njih niso upravičeni.

46 Glede tega tožeča stranka v postopku v glavni stvari zatrjuje, da je davčni zavezanec s stalnim prebivališčem na Nizozemskem, ki prejema dohodke samo iz prihrankov in naložb, kot zavarovana oseba po nizozemskem sistemu socialne varnosti, upravičen do pravih znižanj davka na račun socialnih zavarovanj. Pravzaprav ne plačuje prispevkov za nacionalno zavarovanje, ker nima dohodka iz zaposlitve ali iz lastniškega stanovanja, tako da znižanja teh prispevkov ni mogoče poravnati s prispevki za socialno varnost. Nasprotno pa davčni zavezanec nerezident, ki prejema na Nizozemskem samo dohodke iz prihrankov in naložb, ni zavarovan po tem sistemu ter tudi ne plačuje prispevkov na račun socialnih zavarovanj v tej državi članici, vendar ne more zahtevati znižanj davka na račun socialnih zavarovanj.

47 Vendarle bi odobritev ugodnosti, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, za osebe, ki niso zavarovane po nizozemskem sistemu socialne varnosti, pomenila enako obravnavanje različnih položajev, saj so osebe, zavarovane po tem sistemu, upravičene do znižanja davka na račun socialnih zavarovanj samo v izjemnih primerih. Dejansko lahko zavarovana oseba zahteva tako znižanje davka samo v primeru, ko ne more poravnati znižanja prispevkov z zapadlimi prispevki. Nasprotno bi lahko bile nezavarovane osebe, kot je tožeča stranka v postopku v glavni stvari, vedno neposredno upravičene do znižanja davka na podlagi odobritve znižanja prispevkov na račun socialnih zavarovanj. Ker taka oseba ni zavezana plačevati prispevkov, dejansko nikoli ne more poravnati tistih znižanj z zapadlimi prispevki za socialno varnost.

48 Treba je tudi ugotoviti, da so določbe nacionalne ureditve o zavarovanju po nizozemskem sistemu socialne varnosti skladne s členom 13(2)(a) in (b) Uredbe št. 1408/71. Pravzaprav se za rezidente, ki opravljajo poklicno dejavnost zunaj Nizozemske, ta sistem ne uporablja, medtem ko nerezidenti, ki delajo v tej državi članici, spadajo v ta sistem.

49 Ker pravo Skupnosti ne posega v pristojnosti držav članic, da same urejajo svoje sisteme socialne varnosti (sodba z dne 13. maja 2003 v zadevi Müller-Fauré in Van Riet, C 385/99, Recueil, str. I-4509, točka 100), je, ob tem da na ravni Skupnosti ni usklajevanja, zakonodaja zadevne države članice tista, ki določi krog zavarovanih oseb in stopnjo prispevkov, ki so jih osebe, zavarovane v nacionalnem sistemu socialne varnosti, zavezane plačevati, in tudi pripadajoča znižanja. Dalje iz notranje logike takšnega sistema izhaja, da upravičenje do znižanj prispevkov pridrži samo za osebe, ki so jih dolžne plačevati, to je za osebe, ki so zavarovane po

tem sistemu.

50 Iz tega sledi, da je mogoče nacionalno ureditev, kot je ta v postopku v glavni stvari, v smislu člena 58(1)(a) ES upravičiti z razliko v objektivnem položaju med osebo, ki je zavarovana po nizozemskem sistemu socialne varnosti, in osebo, ki to ni.

51 Na prvo vprašanje je torej treba odgovoriti tako, da je treba člena 56 ES in 58 ES razlagati tako, da ne nasprotujeta zakonodaji države članice, na podlagi katere davčni zavezanec nerezident, ki prejema dohodke v tej državi samo iz prihrankov in naložb in ki ni zavarovan po sistemu socialne varnosti te države članice, ni upravičen do znižanj davka na račun socialnih zavarovanj, medtem ko je davčni zavezanec rezident, ki je zavarovan po tem sistemu socialne varnosti, upravičen do teh znižanj pri obračunu obdavčljivega dohodka, čeprav prejema samo dohodke te vrste in ne plačuje prispevkov za socialno varnost.

Drugo in tretje vprašanje

52 Upošteva je odgovor na prvo vprašanje, ni več treba odgovoriti na drugo in tretje vprašanje, ki ju je postavilo predložitveno sodišče.

Stroški

53 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloži o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Člena 56 ES in 58 ES je treba razlagati tako, da ne nasprotujeta zakonodaji države članice, na podlagi katere davčni zavezanec nerezident, ki prejema dohodke v tej državi samo iz prihrankov in naložb in ki ni zavarovan po sistemu socialne varnosti te države članice, ni upravičen do znižanj davka na račun socialnih zavarovanj, medtem ko je davčni zavezanec rezident, ki je zavarovan po tem sistemu socialne varnosti, upravičen do teh znižanj pri obračunu obdavčljivega dohodka, čeprav prejema samo dohodke te vrste in ne plačuje prispevkov za socialno varnost.

Podpisi

* Jezik postopka: nizozemščina.